

det en økonomisk katastrofe at bliver gammel. Det er dem, der kun har folkepensionen at leve af, og for hvem sely små ekstraudgifter som en tandlægeregning eller en huslejstigning kan vælte hele budgettet.

I de her år vokser forskellen mellem rige og fattige pensionister dramatisk, men det er ikke foreneligt med et velfærdssamfund, at det at blive gammel skal betyde økonomisk utryghed og frygt for, at den hjælp, man har brug for, er uden for rækkevidde.

Men der kan være mange andre grunde end alder til, at man falder ud af systemet, falder ud af den vante situation, hvor man bygger sin hverdag på egen forsørgelse: en arbejdsulykke, sygdom, et trafikuheld . . .

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg må anmode om, at der bliver mere ro i salen. Der er en forhandling i gang.

Jette Gottlieb (EL):

. . . en arbejdsulykke, sygdom, et trafikuheld, nedslidning, personlige problemer eller bare det, at det, man havde lært, ikke mere er efterspurgt på arbejdsmarkedet. Man kan være født med et handicap, være offer for diskrimination eller bare aldrig rigtig være blevet integreret i det danske samfund.

Værdien af velfærdssamfundet må måles på, hvordan den hjælp, man så har brug for, bliver ydet, om man kan bevare sin indflydelse på egen situation, så man kan være med til at skabe de betingelser, hvor man kan klare sig selv, om man kan fastholde sin værdighed og det nødvendige økonomiske grundlag som et lige-værdigt menneske i samfundet.

I årets første måneder dukkede der flere skandalesager op på ældreområdet. Eksemplet blev sagen med den ældre, hvis ble bare blev vendt. Men skredet sker i virkeligheden ikke dér. Det sker dér, hvor bleen bliver en selvfølge i stedet for det personale, der skal følge én på wc, når man skal.

Sidste forår var aviserne fyldte med sager om kommuner, der helt fjernede den praktiske hjemmehjælp. Mange har siden fået ret via klageinstanser, men den tid, der er gået, kan for mange ældre være en stor del af resten af deres liv.

Aktuelt kan man opleve, at Københavns Kommune lukker mange hundrede plejehjemspladser, samtidig med at der ligger ældre på sygehusene, der venter på plads, og samtidig

med at antallet af nødopkald og natbesøg er steget dramatisk, fordi de ældre, der venter i hjemmene, er blevet dårligere og dårligere.

Eksemplerne på nedslidte og kronisk syge mennesker, der får afslag på førtidspension, stiger dag for dag. Selv om kriterierne for at få tilkendt pension er uændrede, har den øgede kommunale medfinansiering tilsyneladende haft en afgørende indflydelse på kommunernes behandling af pensionssagerne. De har jo i hvert fald ændret praksis. Og i de kommende år forsvinder medicinkortet sikkert i resten af kommunerne.

Jeg tror faktisk, at de fleste vil stå inde for forestillingen om, at Danmark har verdens bedste velfærdssystem, hvor ingen lider nød og ingen behøver at sulte. Men der er meget langt fra den dagligdag, som velfærdssamfundet byder den, som er fattigst eller har mest brug for omsorg, og så myten om social og økonomisk tryghed for alle fra vugge til grav. Og det er karakteristisk, at når borgere, der ikke er vant til det, på egne eller andres vegne møder systemet, så får de et chok.

Enhedslisten har rejst denne forespørgsel, fordi vi synes, at det er både uacceptabelt og ulogisk, at vi i Danmark behandler de dårligst stillede ringere og ringere, samtidig med at vi bliver rigere og rigere. Grundlæggende social tryghed er tilsyneladende noget, vi tror vi har, men den findes ikke i virkeligheden. Vi er sikre på, at regeringen kender den virkelighed, vi her beskriver, både som statistik og som menneskeskæbner. Det, vi spørger om, er, hvad regeringen vil gøre ved det.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg synes, det er et godt initiativ, som Enhedslisten har taget til en meget vigtig debat på et vigtigt tidspunkt, selv om jeg måske ikke helt deler præmisserne for debatten, som de er forelagt af Enhedslistens ordfører.

På den anden side: Lad os nu gå til sagen, og lad os i dag være optaget af det, der optager regeringspartierne og en række andre partier. Det gælder ikke mindst Enhedslisten og SF og CD mange, mange andre partier her i salen, jeg tror egentlig de fleste, også adskillige borgerlige partier. Og det er simpelt hen: Hvordan kommer vi videre herfra, hvor vi er? Hvordan forstærker vi samfundets anstrengelser for at sikre,